

for, at ægtefællerne ønsker, at den længstlevende ægtefælle ikke skal have boslod, og at arvedelingen ikke skal udskydes ved uskiftet bo.

Udvalget går endvidere ikke ind for, at en ægtefælle, der indgår nyt ægteskab, kan fortsætte det uskiftede bo. Som begrundelse herfor anfører udvalget navnlig, at der ved indgåelse af nyt ægteskab typisk vil ske en sammenblanding af ægtefællernes økonomi, og at der derfor vil være en risiko for, at aktiver fra det uskiftede bo mere eller mindre bevidst overføres til den anden ægtefælle. Det må derfor antages, at der ville ske en stigning i antallet af misbrugssager. Hertil kommer de praktiske vanskeligheder, der vil være med at afgøre, hvad der hører til det uskiftede bo, når der skal ske skifte ved den længstlevende ægtefælles død, eller hvis det nye ægteskab ender med skilsmisse. Et andet væsentligt argument mod, at nyt ægteskab indgås uden skifte af det uskiftede bo, er efter udvalgets opfattelse hensynet til den længstlevende ægtefælles nye ægtefælle. Hvis indgåelse af nyt ægteskab uden skifte bliver tilladt, vil mange formentlig gifte sig igen uden nærmere at overveje, hvordan den nye ægtefælle er stillet, hvis den ægtefælle, der er i uskiftet bo, afgår ved døden. I denne situation vil det uskiftede bo skulle skiftes, og der vil skulle udbetales arv til førstafdødes livsarvinger, inden der beregnes boslod og arv til den nye ægtefælle. Dette vil kunne føre til, at den nye ægtefælle bliver stillet økonomisk meget dårligt. Uanset at en adgang til at indgå nyt ægteskab uden at skifte kan forekomme attraktiv for den længstlevende, vil dette således blot udskyde problemerne og i en del tilfælde forværre dem. Man kan også tænke sig den situation, at den længstlevende ægtefælle, der er i uskiftet bo, også bliver længstlevende i det nye ægteskab og igen vælger uskiftet bo med den nye ægtefælles livsarvinger, hvorefter den længstlevende, der nu er i to uskiftede boer, på ny ønsker at indgå ægteskab. At en person overlever mere end en ægtefælle er ikke ganske sjældent forekommende, og hvis skiftet hver gang udskydes, vil retsstillingen for såvel ægtefælle som arvinger kunne blive ganske uoverskuelig.

Efter gældende ret har ægtefællen mulighed for at undgå skifte af det uskiftede bo, hvis livsarvingerne giver skifteafkald. Gives skifteafkaldet samtidig med et arveafkald overtager ægtefællen boet til fri rådighed. Gives skifteafkaldet uden samtidigt arveafkald, skal der i forbindelse med skifte efter ægtefælless andet ægteskab også foretages skifte af det uskiftede bo fra første ægteskab. Udvalget anfører, at den bestående adgang for livsarvingerne til at give afkald på skifte, uden at der samtidig gives afkald på arven kan give anledning til uklare formueforhold på senere skifter

og skabe en kompliceret skiftesituation særligt i tilfælde, hvor der også er formuefællesskab i den længstlevende ægtefælles nye ægteskab. Det er på den baggrund udvalgets opfattelse, at der ikke bør være adgang til at give skifteafkald med forbehold af arveretten.

Udvalget har desuden overvejet, om der bør være adgang til indefrysning af livsarvingernes arv, når uskiftet bo er udelukket, f.eks. på grund af særbørnernes manglende samtykke, eller når den længstlevende ægtefælle ønsker at gifte sig igen. Bl.a. i lyset af forslagene om nedsættelse af livsarvingernes tvangsarv, jf. pkt. 2.2.2., forhøjelsen af ægtefælless legale arvebrøk og beløbsgrænsen for ret til suppleringsarv, jf. pkt. 3.2.1. og 3.2.3., og udvidelsen af adgangen til arvehenstand, jf. pkt. 6.2., foreslår udvalget ikke en sådan indefrysning. Det er således udvalgets opfattelse, at både den længstlevende ægtefælle og førstafdødes særbørn - hvis forholdet mellem parterne ikke er sådan, at særbørnene vil samtykke i uskiftet bo - i langt de fleste tilfælde er bedst tjent med, at boet skiftes, og at den længstlevende udbetaler arven til særbørnene ved hjælp af frie midler i boet eller ved at optage lån i en ejerbolig. Udvalget anfører, at der findes tilfælde, hvor den længstlevende ægtefælles indtægts- og formuemæssige forhold er sådan, at den pågældende - på trods af den foreslåede styrkelse af ægtefælle legale arv - ikke vil kunne beholde sin bolig, hvis arven til førstafdødes livsarvinger skal betales straks. Det er imidlertid udvalgets opfattelse, at denne gruppe vil kunne hjælpes ved en udvidelse af adgangen til at få henstand med udbetaling af arven, således at det ikke er nødvendigt at indføre komplicerede nye regler om indefrysning.

Om disse mere generelle overvejelser henvises nærmere til betænkningen s. 113-123.

5.2.2. Udvalgets forslag til ændringer i de gældende regler

5.2.2.1. Krav til den længstlevende ægtefælless solvens og kravene til opgørelsen til skifteretten

Udvalget finder, at der er behov for at præcisere og udbygge den gældende arvelovs § 10 om kravene til den længstlevende ægtefælless solvens.

Det foreslås udtrykkeligt fastsat, at der ved vurderingen af, om den længstlevende ægtefælle i sin bodel og fuldstændige særeje har tilstrækkelige midler, skal tages hensyn til dennes arv af førstafdødes fuldstændige særeje og til eventuelle forsikrings- og pensionsydelse, som tilkommer den længstlevende uden om boet.